

GRUPUL CIVIC PENTRU PATRIMONIUL CULTURAL

CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ

EDIȚIA A VIII-a, „IDENTITĂȚILE CHIȘINĂULUI: COMUNITĂȚI ISTORICE”

17-18 octombrie 2023, Chișinău, Republica Moldova

Locul desfășurării: Muzeul Național de Artă al Moldovei, str. 31 August 1989 nr. 115

17 OCTOMBRIE 2023

Muzeul Național de Artă al Moldovei, str. 31 August 1989, nr. 115, Chișinău

08.30-09.00 – înregistrarea participanților

09.00-09.30 – Sesiune de inaugurare

Mesaje de salut

- Ilie CEBAN, Viceprimar al municipiului Chișinău
- Anatol Petrencu, Asociația Istoricilor din Republica Moldova
- Ion URȘU, Institutul Patrimoniului Cultural
- Sergiu Musteață, ANTIM, UPS ”Ion Creangă” din Chișinău
- Alexandru Corduneanu, Grupul Civic pentru Patrimoniul Cultural

09.30 – 11.00 Sesiune plenară

Moderator: Sergiu Musteață

1. EȘANU Andrei, academician, Eșanu Valentina, doctor în istorie, Institutul de Istorie, USM, *Comunitățile etnice ale Chișinăului secolelor 16-18*
2. ANDRIEȘ-TABAC Silviu, doctor, Comisia Națională de Heraldică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, *Era nobilimea Basarabiei din secolul al XIX-lea românescă, rusă sau străină?*
3. PRISAC Lidia, doctor în istorie, Institutul Patrimoniului Cultural, *Minorități naționale în Chișinăul interbelic*
4. CEASTINA Ala, Institutul Patrimoniului Cultural, *Известные архитекторы иностранного происхождения и их неизвестные творения в Бессарабии в первой половине XIX в.*
5. HARJEVSCHI Mariana, Director general la Biblioteca municipală „Bogdan Petriceicu Hașdeu”, *Bibliotecile de la diversitate culturală la coeziune comunitară*

DISCUȚII

11.00-11.30 - **Pauză de cafea**

11.30-13.00 **Sesiune de comunicări „Oraș multiconfesional”**

Moderator: Anatol Petrencu

1. CIOBANU Petru, *Comunitatea romano-catolică din Chișinău în perioada interbelică*
2. XENOFONTOV Ion Valer, doctor în istorie, Universitatea de Stat din Moldova, *Confesiuni și culte în cel de-al doilea oraș al României întregite*
3. GHERCA Iulian, Liceul Teoretic Bogdan Vodă Hălăucești, Iași, *Comunitățile catolice din Chișinău și Iași în perioada interbelică. Privire comparativă*
4. FILAT Vasile, Universitatea de Stat din Moldova, *Mișcările evanghelice în Chișinău*
5. ZAICOVSCHI Tatiana, doctor in filologie, Institutul Patrimoniului Cultural, *Особенности семейной обрядности липован г. Кишинева (на основе полевых исследований)*
6. POȘTARENCO Dinu, doctor în istorie, Institutul de Istorie, USM, *Biserica evanghelic-luterană / Adunarea Obștească Poloneză „Stowarzyszenie Polskie“ / Inginerii Saunders la Chișinău*

DISCUȚII

13.00-14.00 - **Pauză de prânz**

14.00 – 15.30 **Sesiune de comunicări „Evreii, italienii și rușii Chișinăului”**

Moderator: Ivan Duminică

1. ȘIHOVA Irina, Muzeul de istorie a evreilor din Republica Moldova, *Cimitirele evreiești din Chișinău: istorie și noi descoperiri*
2. CUȘNIR Jozefina, doctor habilitat în filologie, Institutul Patrimoniului Cultural, *Бессарабская межэтническая идиллия (открытие Слуцкого-Кона) и этическая эволюция человечества в контексте погрома 1903 года: аспект ноэтической системы концепций*
3. PROCOP Svetlana, doctor in filologie, Institutul Patrimoniului Cultural, *Cu privire la personalități de origine italiană în Basarabia: familia Basso*
4. GARUSOVA Olga, doctor, cercetător Institutului Patrimoniului cultural, *Русские эмигранты в культурной жизни межвоенного Кишинева. (Спектр профессиональных занятий)*
5. ȘCELICOVA Margarita, biblioteca rusă, *Biblioteca M. Lomonosov în aspect istoric și contemporan (История и современность Библиотеки им. М.В. Ломоносова)*
6. COCIERU Mariana, Biblioteca evreiască ”Ițic Mangher”, *Boris Oxinoit – unul din primii traducători ai creației eminesciene din Basarabia*

DISCUȚII

15.30 – 16.00 - **Pauză de cafea**

16.00 – 17.30 Sesiune de comunicări „Armenii și bulgarii Chișinăului”

Moderator: Harjevschi Mariana

1. GUMENÎI Ion, dr. hab. În istorie, Agenția Națională a Arhivelor, *Armenii din Basarabia și percepția mișcării de emancipare națională armene la sf. sec. XIX-încep. sec. XX.*
2. NESTEROV Tamara, doctor, conferențiar, cercetător, Institutul Patrimoniului Cultural, *Comunitatea bulgară a Chișinăului sec. XIX-XX și bisericile ei*
3. ALHAZOV Eduard, *Армянский некрополь Кушинева 19-нач.20 вв.*
4. DUMINICA Ivan, doctor habilitat în istorie, Institutul Patrimoniului Cultural, *Primari de origine bulgară la cârma Chișinăului în perioada țaristă*
5. MIRON Marina, doctor în istorie, AO ADTM, MIRON Viorel, doctor în economie, AO ADTM, *Comunitatea bulgarilor din or. Chișinău și valorificarea moștenirii acestora prin traseele turismului cultural*
6. BULGAR Stepan, istoric, Centrul Științific ”M. Marunevici”, or. Comrat, *Academicienii Draganov Boris și Draganov Gleb- două destine, o singură tragedie*
7. OLĂRESCU Angela, bibliotecă bulgară, *Biblioteca HRISTO BOTEV, un focar cultural al bulgarilor din Chișinăul contemporan*

18 OCTOMRIE 2023

Muzeul Național de Artă al Moldovei, str. 31 August 1989, nr. 115, Chișinău

09.00 – 10.30 Sesiune de comunicări ”Chipuri memorabile ale Chișinăului”

Moderator: Alexandru Corduneanu

1. BURLACU Alexandru, doctor habilitat în filologie, UPS „Ion Creangă”, *Un antiutopist modern, Leon Donici-Dobronravov*
2. VRABIE Diana, doctor în filologie, *Bolgrădeanul Ioan Sulacov: ironia unui destin*
3. MALANEȚCHI Vasile, *Reuniunea pentru Promovarea Artelor, Culturii și Patrimoniului, Istoricul Ion Halippa, un ONG-ist de altădată și drama sa existențială*
4. LANGA Andrei, Muzeul Național al Literaturii Române, Chișinău, *Alexandru Cosmescu – mentor al tinerilor scriitori basarabeni*
5. SÎRF Vitalii, doctor in etnologie, Institutul Patrimoniului Cultural, *Секция гагаузской литературы при Союзе писателей Молдавии (г. Кушинева)*
6. CORDUNEANU Alexandru, *Italo-armean Sergiu (Sarkis) Malagamba, o marcă muzicală chișinăuiană în Bucureștii anilor 30-70 ai sec. XX*

DISCUȚII

10.30-11.00 - **Pauză de cafea**

11.00-13.00 Sesiune de comunicări „Diversitatea culturală a Chișinăului”

Moderator: Lidia Prisac

1. HARABARA Valeriu, *Comunitatea greacă din Chișinău în anii 1812-1828*
2. CIOLACU Dragoș, Arh. dr. profesor universitar la UAU Ion Mincu, București, BORTAȘ Marius, doctorand, Iași, *Arhitectura identitară în Chișinăul interbelic*
3. NICOGLO, Diana, Institutul Patrimoniului Cultural, *Этническая тематика в творчестве писателей гагаузского происхождения, проживающих в Кишиневе*
4. VINTILĂ Angela, biblioteca de literatură găgăuză, *Biblioteca Mihail Ciachir – promotor al renașterii valorilor culturale și spirituale*
5. POVESTCA Anatolie, Filiala Casa Memorială „Alexei Șciusev” din Chișinău, *Alexei Șciusev, academician, arhitect și teoretician al artelor – 150 de ani de la naștere. În memoriam*
6. GUMENI Svetlana, biblioteca poloneză, *Biblioteca Adam Mickiewicz – pe urmele polonezilor din Chișinău*

DISCUȚII

13.00-14.00 - **Pauză de prânz**

14.00-15.30 Sesiune de comunicări „Chișinău între fenomenele migrației și imigrației”

Moderator: Ion Ursu

1. BOLDUMA Viorel, UPS „Ion Creangă”, *Emigrarea populației din Chișinău în Extremul Orient la sf. sec. XIX - începutul sec. XX*
2. JBOLDINA Irina, *Культура повседневности» Кишинева 1920-х годов в русской прессе межвоенного периода*
3. CECAN Liliana, doctorand, *Chișinăul în reportajele lui Alexandru Robot*
4. BARBĂ Ludmila, biblioteca de literatură și cultură ucraineană „Lesea Ukrainka”, *Библиотека и украинская община: общие дела — общее будущее*
5. ZABOLOTNAYA Liliana, doctor habilitat în istorie, MNAIM, *Anna Tumarkin – prima femeie doctor în filozofie în Europa*
6. IVANOVA Nina, doctor in etnologie, Institutul Patrimoniului Cultural, *Трансформация образа Кишинева на примере фотоальбомов и туристических изданий (1964-2008)*

DISCUȚII

15.30-16.00 - **Evaluarea și închiderea conferinței**

LISTA PARTICIPANȚILOR:

1. ALHAZOV, Eduard, e-mail: edalhazov@mail.ru
2. ANDRIEȘ-TABAC, Silviu, Comisia Națională de Heraldică, e-mail: silviu_tabac@yahoo.fr
3. BARBĂ, Ludmila, Biblioteca de literatură și cultură ucraineană „Lesea Ukrainka” , e-mail: leseaukrainka@gmail.com
4. BOLDUMA, Viorel, UPS „Ion Creangă” , e-mail: bolduma.viorel@upsc.md
5. BORTAȘ, Marius, Iași, e-mail: arh.mariusbortas@gmail.com
6. BULGAR, Stepan, Centrul Științific ”M. Marunevici”, or. Comrat, e-mail:
7. BURLACU, Alexandru, UPS „Ion Creangă” , e-mail: alex Burlacu1@gmail.com
8. CEASTINA, Ala, Institutul Patrimoniului Cultural al MECC, e-mail: chastinalla@gmail.com
9. CEBAN, Ilie, Primăria municipiului Chișinău, e-mail: avocatileceban@gmail.co
10. CECAN, Liliana, USM, e-mail: cecanlilia@gmail.com
11. CIOBANU, Petru, e-mail: petru_rc@yahoo.it
12. CIOLACU, Dragoș. UAU „Ion Mincu”, București, e-mail:
13. COCIERU, Mariana, Biblioteca evreiască ”Ițic Mangher” , e-mail:
14. CORDUNEANU, Alexandru, Grupul Civic pentru Patrimoniu Cultural, e-mail: alcorduneanu@yahoo.com
15. CUȘNIR, Jozefina, Institutul Patrimoniului Cultural, e-mail: cushnir.j@gmail.com
16. DUMINICA, Ivan, Institutul Patrimoniului Cultural al MECC, e-mail: duminicaivan@yandex.ru
17. EȘANU, Andrei, Institutul de Istorie, USM, e-mail: acad_andrei_esanu@yahoo.com
18. EȘANU, Valentina, Institutul de Istorie, USM, e-mail: acad_andrei_esanu@yahoo.com
19. FILAT, Vasile, Universitatea de Stat din Moldova, e-mail: vasile.filat@eurasiaprecept.org
20. GARUSOVA, Olga, Institutul Patrimoniului Cultural al MECC, e-mail: garusovaolga@mail.ru
21. GHERCA, Iulian, Liceul Teoretic Bogdan Vodă Hălăușești, Iași, e-mail: iuliangherca@yahoo.com
22. GUMENI, Svetlana, biblioteca poloneză, e-mail: biblioteca.mickiewicz@gmail.com
23. GUMENÎI, Ion, Agenția Națională a Arhivelor, e-mail: gumenai@gmail.com
24. HARABARA, Valeriu, e-mail: vharabara@gmail.com
25. HARJEVSCHI, Mariana, Biblioteca municipală „Bogdan Petriceicu Hașdeu” , e-mail: mharjevschi@gmail.com
26. IJBOLDINA, Irina, e-mail: ijboldinairina@gmail.com
27. IVANOVA, Nina, Institutul Patrimoniului Cultural, e-mail: ivanova_nina@mail.ru
28. LANGA, Andrei, Muzeul Național al Literaturii Române, Chișinău, e-mail: andreilanga@yahoo.com
29. MALANETȘCHI, Vasile, e-mail: malanetski@gmail.com
30. MIRON Viorel, Asociația de Dezvoltare a Turismului în Moldova, e-mail: viorelmiron7@yahoo.com

31. MIRON, Marina, Asociația de Dezvoltare a Turismului în Moldova, e-mail: office.adtm@gmail.com
32. MUSTEAȚĂ, Sergiu, ANTIM, UPS "Ion Creangă" din Chișinău, e-mail: sergiu_musteata@yahoo.com
33. NESTEROV, Tamara, Universitatea Tehnică a Moldovei, e-mail: neste2003@list.ru
34. NICOGLO, Diana, Institutul Patrimoniului Cultural, e-mail: nikoglo2004@mail.ru
35. OLĂRESCU, Angela, biblioteca bulgară, e-mail: bibliobotev@gmail.com
36. PETRENCU, Anatol Asociația Istoricilor din Republica Moldova, e-mail: anatol_petrencu@yahoo.co
37. POȘTARENȚU, Dinu, Institutul de Istorie, USM, e-mail: dpostarencu52@yahoo.com
38. POVESTCA, Anatolie, Filiala Casa Memorială „Alexei Șciusev” din Chișinău, e-mail: a_povestca@mail.ru
39. PRISAC, Lidia, Institutul Patrimoniului Cultural, e-mail: lidiaprisac@yahoo.com
40. PROCOP, Svetlana, Institutul Patrimoniului Cultural, e-mail: svetlanaprocop@yahoo.es
41. SÎRF, Vitalii, Institutul Patrimoniului Cultural, e-mail: vsirf.64@gmail.com
42. ȘCELICOVA, Margarita, biblioteca rusă, e-mail: lomonosovka@gmail.com
43. ȘIHOVA, Irina, Muzeul de istorie a evreilor din Republica Moldova, e-mail: shihova@gmail.com
44. URSU, Ion, Institutul Patrimoniului Cultural, e-mail: ion.ursu11@gmail.com
45. VINTILĂ, Angela, biblioteca de literatură găgăuză, e-mail: ciachir.hasdeu@gmail.com
46. VRABIE, Diana, Universitatea de Stat "Alec Russo" din Bălți, e-mail: dianaeni99@gmail.com
47. XENOFONTOV, Ion Valer, Universitatea de Stat din Moldova, e-mail: ion.xenofontov@usm.md
48. ZABOLOTNAYA, Liliana, MNAIM, e-mail: lilizab61@gmail.com
49. ZAICOVSCHI, Tatiana, Institutul Patrimoniului Cultural, e-mail: tanzai57@mail.ru